

IN THE UNITED STATES PATENT AND TRADEMARK OFFICE

Express Mail No.: EL627511168US Applicant(s): WICHMAN et al.

Group No.:

Serial No.: 0 / Filed: Herewith

Examiner:

For: METHOD FOR TRANSMITTING INFORMATION IN A COMMUNICATION SYSTEM, A COMMUNICATION SYSTEM AND A WIRELESS COMMUNICATION

DEVICE

Commissioner of Patents Washington, D.C. 20231

TRANSMITTAL OF CERTIFIED COPY

Attached please find the certified copy of the foreign application from which priority is claimed for this case:

Country

: Finland

Application Number

: 20002568

Filing Date

: November 23, 2000

WARNING: "When a document that is required by statute to be certified must be filed, a copy, including a photocopy or facsimile transmission of the certification is not acceptable." 37 CFR

1.4(f) (emphasis added.)

SIGNATURE OF ATTORNEY

Reg. No.: 24,622

Clarence A. Green

Type or print name of attorney

Tel. No.: (203) 259-1800

Perman & Green, LLP

P.O. Address

Customer No.: 2512

425 Post Road, Fairfield, CT 06430

NOTE: The claim to priority need be in no special form and may be made by the attorney or agent if the foreign application is referred to in the oath or declaration as required by § 1.63.

(Transmittal of Certified Copy [5-4])

Helsinki 24.9.2001

ETUOIKEUSTODISTUS PRIORITY DOCUMENT

Hakija Applicant Nokia Mobile Phones Ltd

Espoo

Patenttihakemus nro Patent application no 20002568

Tekemispäivä Filing date

23.11.2000

Kansainvälinen luokka International class

H04B

Keksinnön nimitys Title of invention

"Menetelmä informaation välittämiseksi tiedonsiirtojärjestelmässä, tiedonsiirtojärjestelmä sekä langaton viestin"

Täten todistetaan, että oheiset asiakirjat ovat tarkkoja jäljennöksiä patentti- ja rekisterihallitukselle alkuaan annetuista selityksestä, patenttivaatimuksista, tiivistelmästä ja piirustuksista.

This is to certify that the annexed documents are true copies of the description, claims, abstract and drawings originally filed with the Finnish Patent Office.

Maksu

300,- mk

Fee

300, - FIM

Telefax:

10

15

20

25

30

35

2002

LI

1

Menetelmä informaation välittämiseksi tiedonsiirtojärjestelmässä, tiedonsiirtojärjestelmä sekä langaton viestin

Nyt esillä oleva keksintö kohdistuu oheisen patenttivaatimuksen 1 mukaiseen menetelmään informaation välittämiseksi tiedonsiirtojärjestelmässä. Keksintö kohdistuu lisäksi oheisen patenttivaatimuksen 11 johdanto-osassa esitettyyn tiedonsiirtojärjestelmään, oheisen patenttivaatimuksen 21 johdanto-osassa esitettyyn verkkoelementtiin, sekä oheisen patenttivaatimuksen 22 johdanto-osassa esitettyyn langattomaan viestimeen.

Eräiden uusien ja tulevien palveluiden käyttö, kuten internet-selaus, WAP-palvelut ja multimediapalvelut, kuormittavat matkaviestinjärjestelmän alaslinkkiä (downlink, tukiasemalta langattomaan viestimeen) merkittävästi enemmän kuin ylöslinkkiä (uplink, langattomasta viestimestä tukiasemaan). Useita näitä mainituista palveluista käytetään todennäköisesti siten, että langaton viestin on olennaisesti paikoillaan tai liikkuu hitaasti. Lisäksi matkaviestinjärjestelmissä on rajallinen aikadiversiteetti (temporal diversity, ajallinen monitiemenetelmä), mikä rajoittaa matkaviestinverkon kautta siirrettävän informaation määrää ja samanaikaisten yhteyksien määrää. Eräs ratkaisu tämän ongelman vaikutusten vähentämiseksi on käyttää langattomassa viestimessä kahdesta tai useammasta antennista koostuvaa antenniryhmää, jolloin voidaan hyödyntää tiladiversiteettiä, eli muodostetaan antenniryhmän suuntakuvio suuntaavaksi kohti tukiasemaa. Tämä ratkaisu on kuitenkin suhteellisen kallis ja hankala käytännössä mm. siitä syystä, että langaton viestin voi liikkua käytön aikana, jolloin antennin suuntaaminen ja suunnan pysyminen kohti tukiasemaa voi olla hankalaa. Eräs toinen ongelman ratkaisu on toteuttaa lähetyspäässä ns. lähetysdiversiteetti esim. siten, että käytetään tukiasemalla kahden tai useamman antennin antenniryhmää. Tällöin tukiasemassa langattomalle viestimelle lähetettävä signaali johdetaan kahteen tai useampaan antenniin.

Riippumatta siitä, käytetäänkö lähetyksessä ja/tai vastaanotossa yhtä antennia tai useamman antennin ryhmää, vastaanottimessa suoritetaan kanavaestimointi mm. monitie-etenemisen aiheuttamien signaalivääristymien kompensoimiseksi. Tämän toteuttamiseksi useissa mat-

10

15

20

2

kaviestinjärjestelmissä käytetään ns. opetusiaksoia (training sequence), jotka ovat tiedossa sekä lähetyspäässä että vastaanottopäässä. Tällöin vastaanotin suorittaa kanavakorjauslohkon säädön siten, että kanavakorjauslohko kompensoi estimoidun kanavan vääristymät mahdollisimman tehokkaasti. Käytettäessä useita lähetysantenneja valitaan tunnetun tekniikan mukaisissa järjestelmissä kullekin lähetyshaaralle oma opetusjaksonsa sekä eri langattomille viestimille tarkoitetuille signaaleille omat opetusjaksot. Lisäksi eri lähetyshaaroille valitut opetusjaksot pyritään valitsemaan siten, että vastaanotin pystyisi estimoimaan saman lähetteen käyttämät eri antenneista lähetettyjen signaalien siirtotien (lähetyskanavat) mahdollisimman hyvin. Tällöin opetusjaksot valitaan edullisesti siten, että niillä on mahdollisimman hyvät ristikorrelaatio-ominaisuudet. Lisäksi näillä opetusjaksoilla tulisi olla mahdollisimman hyvät autokorrelaatio-ominaisuudet. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että koodiperheen kokoa tulee kasvattaa. Käytettäessä esimerkiksi neljää lähetysantennia kullakin tukiasemalla, tarvitaan opetusjaksoperhe, jossa on nykyiseen verrattuna nelinkertainen määrä opetusjaksoja, siis GSM-matkaviestinjärjestelmässä 32 erilaista opetusjaksoa, jotta saavutettaisiin yhtä hyvät saman kanavan häiriöiden vaimennusominaisuudet kuin yhden antennin tapauksessa. Mikäli opetusjaksot ovat binäärisiä ja kunkin opetusjakson perusjakso käsittää 16 symbolia, kuten GSM-matkaviestinjärjestelmässä, ei näille 32:lle opetusjaksolle voida saada kovin hyviä autokorrelaatio- ja ristikorrelaatio-ominaisuuksia.

25

30

Esimerkiksi nykyisissä GSM-matkaviestinjärjestelmissä käytettävät opetusjaksot ovat sellaisia, että jotkin opetusjaksoparit muodostavat huonoja ristikorrelaatiotuloksia, jolloin kanavaestimoinnissa ei saavuteta hyvää tulosta erityisesti huonoissa olosuhteissa. Tämän ongelman poistamiseksi voitaisiin kehittää uusia opetusjaksojoukkoja, mutta tätä vaihtoehtoa rajoittaa mm. Welch-raja:

$$\frac{\phi_c^2}{P} + \frac{P - 1}{P(M - 1)} \frac{\phi_a^2}{P} \ge 1 \tag{1}$$

35

missä ϕ_a = maksimiautokorrelaatio,

35

3

 ϕ_c = maksimiristikorrelaatio, P = koodin pituus, ja

M = koodiperheen koko.

Welch-raja pätee binäärikoodeille, jotka koostuvat luvuista 1 ja –1. Tästä Welch-rajasta voidaan päätellä, että on vaikeaa saavuttaa samanaikaisesti hyvät autokorrelaatio-ominaisuudet ja hyvät ristikorrelaatio-ominaisuudet. Lisäksi Welch-raja ilmaisee, että koodiperheen koon M kasvaessa maksimikorrelaatiot kasvavat myös. Tämä on haitallista, koska koodattua lähetysdiversiteettiä käytettäessä vastaanottimen tarvitsee arvioida N-kertaa (=lähetysantennielementtien lukumäärä) enemmän kanavakertoimia kuin yhtä antennia käytettäessä. Lisäksi tämä lisää estimointikohinaa.

15 Nyt esillä olevan keksinnön eräänä tarkoituksena on aikaansaada menetelmä ja järjestelmä kanavaestimoinnin suorittamiseksi vastaanottimessa. Keksintö perustuu siihen ajatukseen, että lähetetään eri lähetysantenneihin signaalia siten, että eri antennihaaroissa lähetettävissä signaaleissa käytetään samaa opetusjaksoa siten, että opetusjakson 20 vaihe on erilainen eri antennihaaroissa. Täsmällisemmin ilmaistuna nyt esillä olevan keksinnön mukaiselle menetelmälle on pääasiassa tunnusomaista se, mitä on esitetty oheisen patenttivaatimuksen 1 tunnusmerkkiosassa. Keksinnön mukaiselle tiedonsiirtojärjestelmälle on pääasiassa tunnusomaista se, mitä on esitetty oheisen patenttivaati-25 muksen 11 tunnusmerkkiosassa. Keksinnön mukaiselle verkkoelementille on pääasiassa tunnusomaista se, mitä on esitetty oheisen patenttivaatimuksen 21 tunnusmerkkiosassa. Keksinnön mukaiselle langattomalle viestimelle on vielä pääasiassa tunnusomaista se, mitä on esitetty oheisen patenttivaatimuksen 22 tunnusmerkkiosassa.

Keksinnöllä saavutetaan merkittäviä etuja tunnetun tekniikan mukaisiin ratkaisuihin verrattuna. Keksinnön mukaisella menetelmällä voidaan vastaanottimen kanavaestimoinnin suorituskykyä parantaa merkittävästi verrattuna tunnetun tekniikan mukaisiin menetelmiin. Lisäksi keksinnön mukaista menetelmää sovellettaessa ei tarvita uusia opetusjaksoja, vaan voidaan käyttää jo olemassa olevia opetusjaksoja. Koska opetusjaksojen lukumäärää ei tarvitse lisätä, voidaan lähetin ja vas-

15

30

4

taanotin toteuttaa yksinkertaisemmin. Lisäksi kanavaestimoinnin suorituskyvyn parantuessa myös yhteyden laatu ja tiedonsiirron luotettavuus saadaan paremmaksi.

5 Kanavaparametrien tarkempi estimointi vastaanottimessa mahdollistaa vielä sen, että lähetystehoa voidaan pienentää.

Vielä eräinä keksinnön eräillä edullisilla suoritusmuodoilla saavutettavina etuina voidaan mainita tiedonsiirtonopeuden kasvattaminen lähetystehoa nostamatta lähettämällä langattomalle viestimelle eri antennihaarojen kautta toisistaan riippumatonta informaatiota. Lisäksi esim. tukiasemalla voidaan keksinnön erään edullisen suoritusmuodon mukaisella menetelmällä erottaa usean eri langattoman viestimen lähettämät signaalit toisistaan, jolloin esim. kaksi langatonta viestintä voi samanaikaisesti lähettää samaan tukiasemaan. Vastaavasti voidaan langattomassa viestimessä erottaa toisistaan kahden tai useamman samanaikaisesti lähettävän tukiaseman signaalit.

Keksintöä selostetaan seuraavassa tarkemmin viitaten samalla oheisiin 20 piirustuksiin, joissa

- kuva 1 esittää keksinnön erään edullisen suoritusmuodon mukaista tiedonsiirtojärjestelmää pelkistettynä lohkokaaviona,
- 25 kuva 2 esittää keksinnön erään edullisen suoritusmuodon mukaista tukiasemaa pelkistettynä lohkokaaviona.
  - kuva 3 esittää keksinnön erään edullisen suoritusmuodon mukaista matkaviestintä pelkistettynä lohkokaaviona, ja
  - kuva 4 esittää erästä kehysrakennetta, jota voidaan soveltaa keksinnön edullisen suoritusmuodon mukaisessa matkaviestinjärjestelmässä.
- Keksintöä selostetaan seuraavassa tarkemmin viitaten samalla kuvassa 1 esitettyyn keksinnön edullisen suoritusmuodon mukaiseen tiedonsiirtojärjestelmään 1. Esimerkkinä käytetään kahden antennin lähetys-

10

5

diversiteettiä, mutta on selvää, että keksintöä voidaan soveltaa myös useamman lähetysantennin tapauksessa. Lisäksi oletetaan, että tiedonsiirtojärjestelmä käsittää GSM/EDGE-järjestelmän, mutta on selvää, että myös muissa matkaviestinjärjestelmissä voidaan nyt esillä olevaa keksintöä soveltaa. Langattoman viestimen 2 käyttäjä on esimerkiksi selailemassa ns. kotisivuja Internet-tietoverkossa, joilloin langaton viestin 2 on järjestetty tiedonsiirtoyhteyteen Internet-tietoverkkoon 3. Tämä Internet-tietoverkko 3 käsittää suuren joukon mm. palvelimia 4 ja reitittimiä 5, joiden kautta informaatiota siirretään pakettimuodossa sinänsä tunnetusti. Tiedonsiirtoyhteys langattoman viestien 2 ja matkaviestinverkon 6 välillä on muodostettu edullisesti pakettiyhteytenä käyttämällä esim. GSM-matkaviestinjärjestelmään kehitettyä GPRS-pakettivälityspalvelua (General Packet Radio Service).

15 GPRS- pakettivälityspalvelun toiminnallinen ympäristö käsittää yhden tai useamman aliverkkopalvelualueen (subnetwork service area), jotka on yhdistetty GPRS-runkoverkoksi (backbone network). Aliverkko käsittää lukuisia tukisolmuja (SN, Support Node), joista tässä selityksessä käytetään esimerkkinä palvelevia GPRS-tukisolmuja 6a (SGSN, 20 Serving GPRS Support Node), jotka on liitetty matkaviestinverkkoon (tyypillisesti liityntäyksikön välityksellä tukiasemaan) siten, että ne voivat tarjota pakettivälityspalveluita langattomille viestimille tukiasemien (solujen) välityksellä. Matkaviestinverkko tarjoaa pakettikytkentäisen informaation välityksen tukisolmun ja langattoman viestimen välillä. Eri 25 aliverkot on puolestaan liitetty GPRS yhdyskäytävätukisolmujen 6b (GGSN, GPRS Gateway Support Node) välityksellä ulkoiseen tietoverkkoon, esimerkiksi yleiseen kytkentäiseen tietoverkkoon (PSTN, Public Switched Telephone Network). GPRS-palvelu mahdollistaa siis pakettimuotoisen informaation välityksen langattoman viestimen ja ul-30 koisen tietoverkon välillä, jolloin matkaviestinverkon tietyt osat muodostavat kytkeytymisverkon (access network). Lisäksi matkaviestinverkko 6 käsittää ainakin yhden matkapuhelinkeskuksen 8 (MSC, Mobile Switching Centre).

Tällöin langaton viestin 2 kommunikoi tukiasemajärjestelmän 7 välityksellä palvelevan GPRS-tukisolmun 6a kanssa. Tukiasemajärjestelmä käsittää edullisesti tukiasemia 7a ja tukiasemaohjaimia 7b. Varsinainen

10

15

20

25

30

35

2007

6

radiotien kautta suoritettava tiedonsiirto tapahtuu tukiaseman 7a ja langattoman viestimen 2 välillä. Tässä selostuksessa keskitytään pääasiassa tämän radiotien kautta suoritettavaan tiedonsiirtoon erityisesti alaslinkin suunnassa, siis tukiasemasta 7a langattomaan viestimeen 2. Kuvassa 2 on esitetty pelkistettynä lohkokaaviona keksinnön erään edullisen suoritusmuodon mukaisen tukiaseman 7a rakennetta siten, että kuvassa on esitetty lähinnä nyt esillä olevan keksinnön ymmärtämisen kannalta olennaisimmat lohkot. Matkaviestinverkosta 6 langattomalle viestimelle 2 lähetettäväksi saapuva informaatio siirretään edullisesti lähetyspuskuriin 9 tai vastaavaan. Tukiaseman ohjauslohko 10 huolehtii edullisesti tukiaseman ohjaimelta 7b (BSC, Base Station Controller) lähetettävien ohjaustietojen perusteella mm. eri langattomille viestimille 2 lähetettävien pakettien ajoituksesta, kehystyksestä, opetusjakson valinnasta ja vaihesiirron järjestämisestä eri antennien 11a, 11b kautta lähetettäville signaaleille. Kullekin langattomalle viestimelle 2 voi olla varattuna yksi tai useampi lähetys- ja vastaanottoaikajakso (time slot). Lähetysaikajakson aikana langaton viestin 2 voi lähettää informaatiota tukiaseman 7a suuntaan. Vastaavasti vastaanottoaikajakson aikana langaton viestin 2 on vastaanottotilassa, jolloin langattomalle viestimelle voidaan lähettää informaatiota tukiasemasta 7a.

Lähetettävä informaatio siirretään lähetyspuskurista 9 koodereihin 12a, 12b, joissa informaatio muunnetaan tietokehysmuotoon (paketeiksi) ja koodataan lähetystä varten. Kooderit 12a, 12b suorittavat myös opetusjakson lisäämisen tietokehyksiin FR. GSM-matkaviestinjärjestelmässä käytetään saman solun alueella liikennöiville langattomille viestimille 2 lähetettävissä tietokehyksissä samaa opetusjaksoa. Saman tukiaseman kautta suoritettavassa liikennöinnissä lähetetään eri langattomille viestimille tietokehyksiä eri aikajaksoissa, jolloin langaton viestin 2 pystyy hyvissä olosuhteissa erottamaan sille tarkoitetut tietokehykset muille langattomille viestimille tarkoitetuista tietokehyksistä. Oheisessa kuvassa 4 on esitetty eräänä esimerkkinä tietokehyksestä FR GSM-matkaviestinjärjestelmän normaalikehystä. Se käsittää kaksi täytebittikenttää T1, T2, joita käytetään lähinnä tiedonsiirtoviiveiden vaikutusten vähentämiseen tietokehysten vastaanotossa (guard time). Opetusjaksokenttä TS on sijoitettu tietokehyksen keskivaiheille. Ope-

10

15

20

25

30

35

7

tusjaksokentän molemmilla puolilla on tyyppikenttä S1, S2 (Stealing flags), joita käytetään ilmaisemaan tietokehyksen sisältämän informaation tyyppiä, jolloin vastaanottimen dekooderi voi näiden kenttien perusteella päätellä, onko kyseessä signalointikehys vai ns. hyötyinformaation välityksessä käytettävä tietokehys. Ensimmäisen täytebittikentän T1 jälkeen on tietokehyksessä ensimmäinen datakenttä D1. Toinen datakenttä D2 on toisen tyyppikentän S2 jälkeen, ennen toista täytebittikenttää T2. Datakenttiä D1, D2 käytetään varsinaisen informaation, kuten signalointi-informaatio tai hyötyinformaatio, lähetykseen. Kehyksen lopussa on vielä suojaperiodi GP (Guard Period), jonka aikana dataa ei lähetetä.

Nyt esillä olevan keksinnön erään edullisen suoritusmuodon mukaisessa järjestelmässä käytetään tukiasemalla kahta antennia 11a, 11b. Tällöin ensimmäisessä kooderissa 12a käytetään tukiaseman 7a käyttämää opetusjaksoa sellaisenaan, eli tietokehykseen lisätään opetusjaksokenttään kyseinen opetusjakso, jota tässä merkitään $s_1 = [s_{1,12},...,s_{1,16},s_{1,1},...,s_{1,16},s_{1,1},...,s_{1,5}]^T$. Ohjauslohko 10 määrittää toisen antennin kautta lähetettävän signaalin koodausta varten optimivaihesiirron k, jota käytetään opetusjaksokentän muodostuksessa. Toisen antennin kautta lähetettävän paketin opetusjaksokenttään lisätään toisessa kooderissa 12b kyseinen opetusjakso, jonka vaihetta on syklisesti siirretty k jaksoa. Tämä voidaan merkitä $s_2 = [s_{1,(12+k) \text{mod16}},...,s_{1,(16+k) \text{mod16}},s_{1,(1+k) \text{mod16}},...,s_{1,(5+k) \text{mod16}}]^T$.

Opetusjakson lisäämisen jälkeen voidaan paketille suorittaa modulointi lähetyslohkoissa 13a, 13b, minkä jälkeen ensimmäisestä lähetyslohkosta 13a moduloitu suurtaajuussignaali johdetaan ensimmäiseen antenniin 11a ja vastaavasti toisesta lähetyslohkosta 13b moduloitu signaali johdetaan toiseen antenniin 11b. Antennien 11a, 11b kautta lähetettävät signaalit lähetetään olennaisesti samanaikaisesti.

Langattoman viestimen 2 vastaanottimessa 14 suoritetaan langattoman viestimen antennin 15 kautta vastaanotetun signaalin muuntaminen välitaajuudelle tai kantataajuudelle vastaanottolohkossa 16. Tämän jälkeen suoritetaan edullisesti analogisen signaalin muuntaminen digitaaliseksi A/D-muuntimessa 17. Digitaaliseen muotoon muunnetun

10

15

20

25

30

8

signaalin perusteella synkronointilohko 18 voi synkronoida vastaanottimen toiminnan vastaanotettuun signaaliin. Tämä suoritetaan edullisesti tietokehyksen opetusjaksokentän perusteella. Koska signaali on voinut vääristyä siirtotiellä ja mm. monitie-etenemisen seurauksena, ei vastaanotin välttämättä tiedä signaalin tarkkaa vaihetta. Tällöin synkronointilohkossa muodostetaan korrelaatio vastaanotetun signaalin ja langattoman viestimen 2 tiedossa olevan, lähetyksessä käytetyn opetusjakson välillä. Mikäli vastaanotettu signaali ja korrelaatiossa käytettävä opetusjakso korreloivat, saadaan korreloinnin tuloksena korrelaatiohuippuja. Niiden ajallisen sijainnin, lukumäärän ja voimakkuuden perusteella synkronointilohko voi pyrkiä selvittämään signaalien oikean ajoituksen sekä kanavaparametrit ja asettaa kanavakorjauslohkon 19 parametrit olennaisesti vastaamaan siirtotien ominaisuuksia. Synkronointilohkossa 18 tallennetaan tietty määrä vastaanotettua, digitaaliseen muotoon muunnettua informaatiota (symbolia) korrelaation suorittamiseksi. Tallennettavien bittien määrään vaikuttaa mm. opetusiakson muodostuksessa käytetyn koodin pituus P ja se, kuinka monta kanavatappia L halutaan selvittää. Jos oletetaan, että koodin pituus P on 16 ja halutaan 5 kanavatappia, tallennetaan synkronointilohkossa P+L=16+5=21 symbolia. Tämän perusteella synkronointilohko 18 välittää tiedon määrittämistään kanavan ominaisuuksista kanavakorjauslohkolle 19, joka asettaa omat parametrinsa vastaamaan kanavan ominaisuuksia. Tällöin kanavakorjauslohkon 19 ulostulosta saadaan kanavakorjattu signaali, joka dekoodataan dekoodauslohkossa 20 ja johdetaan jatkokäsittelyä varten langattoman viestimen 2 muihin lohkoihin, kuten muistiin 21, audiolohkoon 22, ohjauslohkoon 23 ja/tai näyttöön 24, mikä on sinänsä tunnettua.

Automaattista vahvistuksen säätölohkoa 25 voidaan käyttää vastaanottolohkon 16 vahvistuksen säätämiseen vastaanotetun signaalin voimakkuuden perusteella. Tällöin voidaan vähentää vastaanotetun signaalin mahdollisten voimakkuusvaihteluiden vaikutusta signaalin jatkokäsittelyvaiheissa, kuten kanavakorjauksessa ja signaalin dekoodauksessa.

35

Langaton viestin 2 voi lähettää informaatiota tukiasemalle lähetyslohkon 27 avulla sinänsä tunnetusti. Langattoman viestimen 2 lähettä-

10

15

20

25

30

9

mien signaalien vastaanotto suoritetaan tukiaseman vastaanottolohkossa 28, jossa signaali muunnetaan välitaajuudelle tai kantataajuudelle sekä suoritetaan analogia/digitaalimuunnos. Tämän jälkeen signaali johdetaan tukiaseman dekooderiin 29 dekoodattavaksi. Dekoodattu signaali voidaan tarvittaessa tallentaa tukiaseman vastaanottopuskuriin 30 ennen tukiasemaohjaimelle 7b lähettämistä.

Tarkastellaan vielä keksinnön erään edullisen suoritusmuodon mukaista menetelmää matemaattisesti. Kun tukiasemalta BTS lähetetään esimerkiksi kuvan 4 mukainen tietokehys matkaviestimeen, voidaan matkaviestimen vastaanottaman signaalin opetusjaksokehyksen informaatio ilmaista seuraavalla kaavalla:

$$r[i] = h_1[i] * s_1[i] + h_2[i] * s_2[i] + n[i]$$
(2),

missä

h_i kuvaa kanavan vastetta

s_i kuvaa antennin i kautta lähetettävässä signaalissa käytettyä opetusjaksoa, ja

n kuvaa valkoista kohinaa, joka summautuu signaaliin tiedonsiirtokanavassa sekä lähetys- ja vastaanottolaitteissa.

Nykyisissä GSM/EDGE-järjestelmissä käytettävät opetusjaksot ovat 5+16+5 bittiä pitkiä ja käytössä on kahdeksan erilaista opetusjaksoa, jotka on optimoitu autokorrelaation suhteen. Opetusjaksot ovat periodisia siten, että s_i = [s_{i,12},..., s_{i,16}, s_{i,1}, ..., s_{i,16}, s_{i,1}, ..., s_{i,5}]^T, eli alkuosa opetusjaksokehyksen sisällöstä on sama kuin 16-bittisen (=P) opetusjakson loppuosa (5 bittiä) ja vastaavasti loppuosa opetusjaksokehyksen sisällöstä on sama kuin opetusjakson alkuosa (5 bittiä). Kun P + L vastaanotettua opetusjaksosymbolia kootaan vektoriksi, voidaan tämä esittää kaavalla

$$r = \mathbf{S}_1 h_1 + \mathbf{S}_2 h_2 + n \tag{3}$$

35

jossa

$$\mathbf{S}_{i} = \begin{bmatrix} s_{i,L} & \cdots & s_{i,1} \\ \vdots & \ddots & \vdots \\ s_{i,P+L-1} & \cdots & s_{i,P} \end{bmatrix}$$

$$\tag{4}$$

Kaavassa 4 symboli L esittää estimoitavien kanavatappien lukumäärää ja s_{i,P+k} = s_{i,k}. Kokoamalla yhteen vastaanotetut symbolit voidaan kaava 3 esittää muodossa:

$$r = [S_1, S_2] [h_1^T, h_2^T]^T + n = Sh + n$$
(5)

10 Mikäli kanavaestimaatit h₁ ja h₂ määritetään käyttämällä pienimmän neliösumman menetelmää, saadaan:

$$\hat{\mathbf{h}} = (\mathbf{S}^{\mathsf{T}}\mathbf{S})^{\mathsf{T}}\mathbf{S}^{\mathsf{T}}\mathbf{r} = \mathbf{R}^{\mathsf{T}}\mathbf{S}^{\mathsf{T}}\mathbf{r} \tag{6}$$

Tämän operaation perusteella saadaan kanavan signaalitiet korreloitua, mutta samanaikaisesti tämä lisää vastaanottokohinaa. Tämän epätoivotun sivuvaikutuksen suuruus voidaan arvioida seuraavasti:

$$\delta = 10\log_{10}(1 + \text{tr}\{\mathbf{R}^{-1}\}) \tag{7}$$

Tapauksessa, jossa käytetään olemassa olevaa opetusjaksoperhettä, kahden opetusjakson välisen vaihe-eron määrittäminen voidaan suorittaa esimerkiksi seuraavasti:

25
$$k^* = \arg\max_{k} 10 \log_{10} (1 + tr\{\mathbf{R}(k)^{-1}\})$$
 (8)

jossa k * esittää opetusjaksojen välistä optimivaihesiirtoa, ja $\mathbf{R}(\mathbf{k}) = \mathbf{S}(\mathbf{k})^{\mathsf{T}}\mathbf{S}(\mathbf{k})$, jossa

30
$$S(k) = \begin{bmatrix} s_{i,L} & \cdots & s_{i,1} & s_{j,k+L} & \cdots & s_{j,k+1} \\ \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ s_{i,P+L-1} & \cdots & s_{i,P} & s_{j,k+P+L-1} & \cdots & s_{j,k+P} \end{bmatrix}$$
(9)

10

15

20

25

30

35

11

Kaavassa (9) s_i ja s_j, i ≠ j kuuluvat johonkin olemassa olevaan opetusjaksoperheeseen. Yleisesti ottaen voidaan todeta, että kaikki kanavaestimaattorit hyötyvät pienistä autokorrelaatio- ja ristikorrelaatioarvoista, vaikka halutut suorituskykykriteerit voivat vaihdella eri vastaanottimissa.

Eräinä edullisina opetusjaksoina, joita keksinnön yhteydessä voidaan käyttää, mainittakoon tässä yhteydessä orthogonaaliset nelitasoiset CAZAC-sekvenssit (Constant Amplitude Zero AutoCorrelation) ja binääriset CAZAC-sekvenssit. Esimerkkejä tällaisista sekvensseistä on löydettävissä mm. julkaisussa A.P. Clark, Z.C. Zhu and J.K. Koshi: "Fast Start Up Channel Estimation" IEEE Proceedings Vol. 131 Pt. F, No. 4, July 1984, s. 375—381.

Arvioidaan seuraavaksi tunnetun tekniikan mukaisissa järjestelmissä lähetysdiversiteetin aiheuttamaa suorituskyvyn muutosta käyttämällä esimerkkinä GSM-järjestelmässä käytettäviä eri opetusjaksoja. Käyttämällä kaavaa (7) eräänä vastaanottimen suorituskykyä kuvaavana kriteerinä, GSM-järjestelmässä käytettävien opetusjaksojen paras pari aiheuttaa n. 2,5 dB suuruisen suorituskyvyn heikkenemisen, mutta huonoimmalla parilla suorituskyky heikkenee jopa 7 dB, kun opetusjaksot valitaan siten, että viisi eri kanavatappia voidaan estimoida (L=5). Sen sijaan keksinnön mukaista menetelmää sovellettaessa voidaan pahimman tapauksen tilanteessa suorituskyvyn heikkeneminen voidaan pienentää n. 4 dB:iin, mikäli paras vaihe-ero etsitään opetusjaksopareille. Tällöin olemassa olevista opetusjaksopareista on nyt optimointi suoritettu sekä autokorrelaation että ristikorrelaation suhteen säätämällä opetusjaksojen suhteellista vaihe-eroa. Tämä on erittäin tärkeää järjestelmissä, joissa käytetään lähetysdiversiteettiä, jolloin vastaanottimeen eri antennien kautta lähetettävät signaalit saapuvat olennaisesti yhtä voimakkaina.

Esitetään seuraavaksi keksinnön erään edullisen suoritusmuodon mukaisen menetelmän avulla toteutetun lähetysdiversiteetin vaikutusta suorituskykyyn käyttämällä edellä mainittuja kaavoja. Tällöin eri antennien kautta lähetettävä signaali sisältää saman opetusjakson s_i, mutta opetusjaksojen välille on muodostettu vaihe-ero, esimerkiksi

10

15

20

25

30

12

L symbolin pituinen vaihe-ero (k=2). Tällöin kaava (9) voidaan esittää muodossa

$$\mathbf{S} = \begin{bmatrix} s_{i,L} & \cdots & s_{i,1} & s_{i,2L} & \cdots & s_{i,L+1} \\ \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ s_{i,P+L+1} & \cdots & s_{i,P} & s_{i,'+2L+1} & \cdots & s_{i,L+P} \end{bmatrix}$$
 (10)

Kun nyt sovelletaan jälleen kaavaa (7) ja opetusjaksoina käytetään GSM-järjestelmän kahdeksaa opetusjaksoa, saavutetaan tilanteessa, jossa L = 5, suorituskyvyn heikkenemiselle arvot 2,7 dB parhaassa tapauksessa ja 2,9 dB huonoimmassa tapauksessa. Tämä varmistaa vielä sen, että opetusjaksojen autokorrelaatio-ominaisuudet on paremmin balansoitu kuin ristikorrelaatio-ominaisuudet. Keksinnön mukaista menetelmää sovellettaessa voidaan siis pienemmällä opetusjaksojoukolla saavuttaa parempi lopputulos kuin käyttämällä suurempaa opetusjaksojoukkoa tunnetun tekniikan mukaisissa järjestelmissä.

Määritettyjen kanavakorjausparametrien perusteella kanavakorjauslohkossa 19 muutetaan tarvittaessa esimerkiksi suodattimien taajuusvasteeseen vaikuttavia suureita, jolloin suodattimen siirtofunktio muuttuu. Synkronointilohkon 18 ja kanavakorjauslohkon 19 toiminnot voidaan suurelta osin toteuttaa digitaalisen signaalinkäsittely-yksikön (ei esitetty) avulla (DSP, Digital Signal Processor).

Sellaisissa järjestelmissä, joissa tukiasema käyttää samaa opetusjaksoa kaikille tukiasemaan yhteydessä oleville langattomille viestimille 2, voidaan keksintöä soveltaa myös seuraavasti. Vastaanottimessa 14 suoritetaan kanavakorjausparametrien laskenta sellaisen aikajakson tietokehyksen aikana, joka on tarkoitettu jonkin toisen samaan tukiasemaan yhteydessä olevan langattoman viestimen vastaanotettavaksi. Tämän jälkeen kanavakorjaimen 19 parametreja muutetaan tarvittaessa ja käytetään näitä muutettuja parametreja seuraavan kyseiselle langattomalle viestimelle 2 tarkoitetun tietokehyksen vastaanottamisen aikana.

10

15

20

25

30

13

GSM-matkaviestinjärjestelmässä käytössä olevilla opetusjaksoilla on hyvät autokorrelaatio-ominaisuudet n. 6-7 symbolin matkalla. Keksinnön mukaisella menetelmällä suoritettu syklinen vaihesiirto ei vaikuta opetusjakson autokorrelaatio-ominaisuuksiin. Opetusjakson ristikorrelaatio voi muuttua riippuen mm. alkuperäisen opetusjakson autokorrelaatiofunktiosta sekä siitä, kuinka suuri vaihesiirto on kyseessä.

Optimivaihesiirron laskenta suoritetaan edullisesti tukiasemalla 7a sopivimmin tukiaseman käyttämän opetusjakson vaihtumisen yhteydessä. Tarvittaessa voidaan laskentatuloksia tallentaa muistiin, jolloin tilanteessa, jossa opetusjaksoksi valitaan jo aikaisemmin käytetty opetusjakso, voidaan optimivaihesiirron arvo hakea muistista.

Keksinnön mukaista menetelmää sovellettaessa voidaan lähetystehoa pienentää, koska kanavaparametrit voidaan estimoida tarkemmin kuin tunnetun tekniikan mukaisissa menetelmissä, joissa lähetys suoritetaan yhden antennin kautta.

Keksinnön erään toisen edullisen suoritusmuodon mukaisessa menetelmässä tukiasemasta 7a lähetetään eri antennihaarojen kautta toisistaan riippumatonta signaalia langattomalle viestimelle 2. Näissä eri antennihaaroissa käytetään kuitenkin samaa opetusjaksoa, mutta eri vaiheisina. Tämä mahdollistaa sen, että langattoman viestimen vastaanottimessa voidaan erottaa eri signaalit toisistaan ja vastaanottaa samanaikaisesti siis eri informaatiota. Tämä eri informaatio voi olla kuitenkin samaan datajoukkoon kuuluvaa informaatiota lähetettynä esimerkiksi siten, että yhden antennihaaran kautta lähetetään parittomia bittejä ja toisen antennihaaran kautta lähetetään parillisia bittejä. Kyseessä on siis lähetysdiversiteetin eräs erikoissovellus, eräänlainen osittain rinnakkaismuotoinen tiedonsiirtomenetelmä. Esimerkiksi ns. BLAST-tyyppisissä (Bell Laboratories Layered Space-Time) moniantennijärjestelmissä voidaan soveltaa nyt esillä olevaa keksintöä tiedonsiirtonopeuden kasvattamiseksi.

Vielä eräässä keksinnön edullisessa suoritusmuodossa useampi kuin yksi langaton viestin voi lähettää samanaikaisesti samalla taajuudella. Tällöin eri langattomat viestimet käyttävät samaa opetusjaksoa eri vai-

heisina. Tällöin tukiasemalla vastaanotetaan nämä eri langattomien viestimien lähettämät signaalit. Tukiasema voi saman opetusjakson eri vaiheistuksen perusteella suorittaa yhteiskanavaestimoinnin ja erottaa eri langattomien viestimien lähettämät signaalit toisistaan. Tällaisessa sovelluksessa vastaanottavassa laitteessa (tukiasemalla) yhden antennin kautta tulevaa signaalia käsitellään tietyn langattoman viestimen lähettämänä hyötysignaalina ja muiden antennien kautta tulevat signaalit ovat kyseisen langattoman viestimen signaalia häiritseviä signaaleja. Vastaavasti jonkin toisen antennin kautta vastaanotettavaa signaalia käsitellään jonkin toisen langattoman viestimen signaalina ja muiden antennien kautta tulevat signaalit ovat tämän suhteen häiriösignaaleja. Nyt esillä olevan keksinnön mukaisella saman opetusjakson eri vaiheistuksella voidaan vähentää näiden häiritsevien signaalien vaikutusta kunkin antennin kautta vastaanotettavaan signaaliin.

15

20

25

30

35

10

5

Vastaavasti voidaan langattomassa viestimessä erottaa toisistaan kahden tai useamman samanaikaisesti lähettävän tukiaseman signaalit. Tukiasemien lähettämissä signaaleissa käytetään samaa opetusjaksoa eri vaiheisina. Jos tukiasemat lähettävät eri hyötysignaaleja, on yhden tukiaseman lähettämä signaali langattoman viestimen kannalta hyötysignaalia ja muiden tukiasemien lähettämät signaalit häiriötä. Tällaisessa tilanteessa voidaan keksinnön mukaisella menetelmällä parantaa langattomassa viestimessä samankanavan häiriönvaimennusta. Kaksi tai useampi tukiasema lähettävät keksinnön erään edullisen suoritusmuodon mukaisessa menetelmässä samalle langattomalle viestimelle tarkoitettua hyötysignaalia. Tällainen tilanne vastaa langattoman viestimen kannalta aikaisemmin tässä selityksessä esitettyä tilannetta, jossa samalla tukiasemalla käytetään kahta tai useampaa antennia signaalin lähettämisessä langattomalle viestimelle. Siis moniantennijärjestelmän antennit voivat olla joko samassa tukiasemassa tai eri tukiasemissa.

On selvää, että nyt esillä olevaa keksintöä ei ole rajoitettu ainoastaan edellä esitettyihin suoritusmuotoihin, vaan sitä voidaan muunnella oheisten patenttivaatimusten puitteissa.

10

15

25

30

•;••

15

Patenttivaatimukset:

- 1. Menetelmä informaation välittämiseksi tiedonsiirtojärjestelmässä (1), joka käsittää ainakin matkaviestinverkon (6), jossa informaatiota lähetetään yhdestä tai useammasta lähettävästä laitteesta (7a, 7b, 2) yhteen tai useampaan vastaanottavaan laitteeseen (2, 7a, 7b), informaation lähetyksessä käytetään ainakin yhtä opetusjaksoa (s_i), ja vastaanottavassa laitteessa (2, 7a, 7b) vastaanotetaan ainakin kahden antennin (11a, 11b) kautta lähetettäviä signaaleita, tunnettu siitä, että eri antennien (11a, 11b) kautta lähetettävissä tietokehyksissä käytetään samaa opetusjaksoa (s_i) erivaiheisina.
- 2. Patenttivaatimuksen 1 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että lähetettävä informaatio jaetaan lähetettäväksi kahden tai useamman antennin (11a, 11b) kautta vastaanottavaan laitteeseen (2, 7a, 7b), jolloin vastaanottavassa laitteessa suoritetaan lähetetyn informaation selvitys käyttäen eri antennien (11a, 11b) kautta lähetettyjä signaaleita.
- 3. Patenttivaatimuksen 2 mukainen menetelmä, **tunnettu** siitä, että lähettävänä laitteena käytetään verkkoelementtiä (7a, 7b), ja vastaanottavana laitteena käytetään langatonta viestintä (2).
  - 4. Patenttivaatimuksen 1 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että eri antennien (11a, 11b) kautta lähetetään eri signaaleita, jolloin vastaanottavassa laitteessa (2, 7a, 7b) suoritetaan eri antennien (11a, 11b) kautta lähetettyjen signaaleiden erottaminen.
  - 5. Patenttivaatimuksen 2 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että vastaanottavana laitteena käytetään verkkoelementtiä (7a, 7b), jossa vastaanotetaan kahden tai useamman langattoman viestimen (2) lähettämää signaalia, ja ainakin kahdessa mainituissa langattomissa viestimissä (2) käytetään samaa opetusjaksoa eri vaiheisina.
- 6. Jonkin patenttivaatimuksen 1—5 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että informaatiota lähetetään tietokehyksissä (FR), joihin liitetään mainittu opetusjakso (si).

15

20

25

30

16

- 7. Jonkin patenttivaatimuksen 1—6 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että eri antennien (11a, 11b) kautta lähetettävissä signaaleissa käytetyn opetusjakson (s_i) vaihesiirto määritetään minimoimalla opetusjaksojen välinen interferenssi.
- 8. Patenttivaatimuksen 7 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että eri antennien (11a, 11b) kautta lähetettävien signaaleissa käytetyn opetusjakson (s_i) vaihesiirto määritetään kaavalla

10
$$k^* = \arg\max_{k} 10 \log_{10} (1 + tr\{R(k)^{-1}\})$$

jossa
$$\mathbf{R}(\mathbf{k}) = \mathbf{S}(\mathbf{k})^{\mathsf{T}}\mathbf{S}(\mathbf{k})$$
, jossa

$$\mathbf{S}(k) = \begin{bmatrix} s_{i,L} & \cdots & s_{i,1} & s_{i,k+L} & \cdots & s_{i,k+1} \\ \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ s_{i,P+L-1} & \cdots & s_{i,P} & s_{i,k+P+L-1} & \cdots & s_{i,k+P} \end{bmatrix}.$$

- 9. Patenttivaatimuksen 1, 2 tai 3 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että yksi lähettävä laite (7a, 7b, 2) on yhteydessä kahteen tai useampaan vastaanottavaan laitteeseen (2, 7a, 7b), ja että mainitusta lähettävästä laitteesta (7a, 7b, 2) mainittuihin vastaanottaviin laitteisiin (2, 7a, 7b) lähetettävissä signaaleissa käytetään samaa opetusjaksoa eri vaiheisina.
- 10. Patenttivaatimuksen 9 mukainen menetelmä, tunnettu siitä, että menetelmässä valitaan opetusjaksoperhe, jolloin yhdelle verkkoelementille (7a, 7b) valitaan kulloinkin yksi mainituista opetusjaksoista.
- 11. Tiedonsiirtojärjestelmä (1), joka käsittää ainakin yhden lähettävän laitteen (7a, 7b, 2), ainakin yhden vastaanottavan laitteen (2, 7a, 7b), välineet (12a, 12b, 13a, 13b) informaation lähettämiseksi lähettävästä laitteesta (7a, 7b, 2) ainakin yhteen vastaanottavaan laitteeseen (2, 7a, 7b), jossa lähetyksessä käytetään ainakin yhtä opetusjaksoa (s_i), ja vastaanottava laite (2, 7a, 7b) käsittää välineet mainittujen ainakin kahden antennin (11a, 11b) kautta lähetetyn signaalin vastaanottamiseksi, tunnettu siitä, että eri antennien (11a, 11b) kautta lähetettä-

10

17

vissä tietokehyksissä on järjestetty käytettäväksi samaa opetusjaksoa (s_i) erivaiheisina.

- 12. Patenttivaatimuksen 11 mukainen tiedonsiirtojärjestelmä, tunnettu siitä, että lähetettävä informaatio on jaettu lähetettäväksi kahden tai useamman antennin kautta vastaanottavaan laitteeseen (2, 7a, 7b), jolloin vastaanottava laite käsittää välineet (18, 19, 23) lähetetyn informaation selvittämiseksi käyttäen eri antennien (11a, 11b) kautta lähetettyjä signaaleita.
- 13. Patenttivaatimuksen 12 mukainen tiedonsiirtojärjestelmä, tunnettu siitä, että lähettävä laite on verkkoelementti (7a, 7b), ja vastaanottava laite on langaton viestin (2).
- 14. Patenttivaatimuksen 11 mukainen tiedonsiirtojärjestelmä, tunnettu siitä, että eri antennin (11a, 11b) kautta on lähetetty eri signaaleita, jolloin vastaanottava laite (2, 7a, 7b) käsittää välineet eri antennien kautta lähetettyjen signaaleiden erottamiseksi.
- 15. Patenttivaatimuksen 12 mukainen tiedonsiirtojärjestelmä, tunnettu siitä, että vastaanottava laite on verkkoelementtiä (7a, 7b), jossa on välineet (11a, 11b) kahden tai useamman langattoman viestimen (2) lähettämien signaaleiden vastaanottamiseksi, ja ainakin kahdessa mainituissa langattomissa viestimissä (2) on käytetty samaa opetusjaksoa eri vaiheisina.
  - 16. Jonkin patenttivaatimuksen 11—15 mukainen tiedonsiirtojärjestelmä, tunnettu siitä, että se käsittää välineet informaation lähettämiseksi tietokehyksissä (FR), joihin on liitetty mainittu opetusjakso (s_i).
  - 17. Jonkin patenttivaatimuksen 11—16 mukainen tiedonsiirtojärjestelmä, tunnettu siitä, että eri antennien (11a, 11b) kautta lähetettävissä signaaleissa käytetyn opetusjakson (s_i) vaihesiirto on määritetty minimoimalla opetusjaksojen välinen interferenssi.

30

15

18

18. Patenttivaatimuksen 17 mukainen tiedonsiirtojärjestelmä, tunnettu sijtä, että eri antennien (11a, 11b) kautta lähetettävissä signaaleissa käytetyn opetusiakson (s_i) vaihesiirto on määritetty kaavalla

5
$$k'' = \arg \max_{k} 10 \log_{10} (1 + tr\{\mathbf{R}(k)^{-1}\})$$

jossa $\mathbf{R}(\mathbf{k}) = \mathbf{S}(\mathbf{k})^{\mathsf{T}}\mathbf{S}(\mathbf{k})$, jossa

$$\mathbf{S}(k) = \begin{bmatrix} s_{i,L} & \cdots & s_{i,1} & s_{i,k+L} & \cdots & s_{i,k+1} \\ \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ s_{i,P+L-1} & \cdots & s_{i,P} & s_{i,k+P+L-1} & \cdots & s_{i,k+P} \end{bmatrix}.$$

- 19. Jonkin patenttivaatimuksen 11—18 mukainen tiedonsiirtojärjestelmä, tunnettu siitä, että se käsittää välineet tiedonsiirron suorittamiseksi ainakin yhdestä lähettävästä laitteesta (7a, 7b, 2) kahteen tai useampaan vastaanottavaan laitteeseen (2, 7a, 7b), ja että mainitusta lähettävästä laitteesta (7a, 7b, 2) mainittuihin vastaanottaviin laitteisiin (2, 7a, 7b) lähetettävissä signaaleissa on käytetty samaa opetusjaksoa eri vaiheisina.
- 20. Patenttivaatimuksen 19 mukainen tiedonsiirtojärjestelmä, tunnettu 20 siitä, että tiedonsiirtojärjestelmässä on valittu opetusjaksoperhe, jolloin tiedonsiirtojärjestelmä välineet (10) kulloinkin yhden käsittää mainituista opetusjaksoista valitsemiseksi yhdelle verkkoelementille (7a).
- 25 21. Verkkoelementti (7a, 7b) käytettäväksi tiedonsiirtojärjestelmässä (1), joka käsittää välineet (12a, 12b, 13a, 13b) informaation läverkkoelementistä (7a) langattomaan viestimeen (2), hettämiseksi iossa lähetyksessä käytetään ainakin yhtä opetusjaksoa (si), ja josta verkkoelementistä (7a, 7b) informaatiota lähetetään ainakin kahdella antennilla (11a, 11b), tunnettu siitä, että eri antennien (11a, 11b) 30 kautta lähetettävissä tietokehyksissä on käytetty samaa opetusjaksoa (s_i) erivaiheisina.

10

19

22. Langaton viestin (2) käytettäväksi tiedonsiirtojärjestelmässä (1), joka käsittää ainakin yhden verkkoelementin (7a, 7b), välineet (12a, 12b, 13a, 13b) informaation lähettämiseksi verkkoelementistä (7a) langattomaan viestimeen (2), jossa lähetyksessä käytetään ainakin yhtä opetusjaksoa (si), ja informaatiota on lähetetty ainakin kahdella antennilla (11a, 11b), jolloin langaton viestin (2) käsittää välineet (16) mainittujen ainakin kahden antennin (11a, 11b) kautta lähetetyn signaalin vastaanottamiseksi, tunnettu siitä, että eri antennien (11a, 11b) kautta lähetettävissä tietokehyksissä on käytetty samaa opetusjaksoa (si) erivaiheisina, jolloin langaton viestin käsittää välineet (18, 19) kanavakorjauksen suorittamiseksi vastaanotetun, ainakin kahdella eri antennilla (11a, 11b) lähetetyn ja langattoman viestimen (2) vastaanottaman signaalin perusteella.

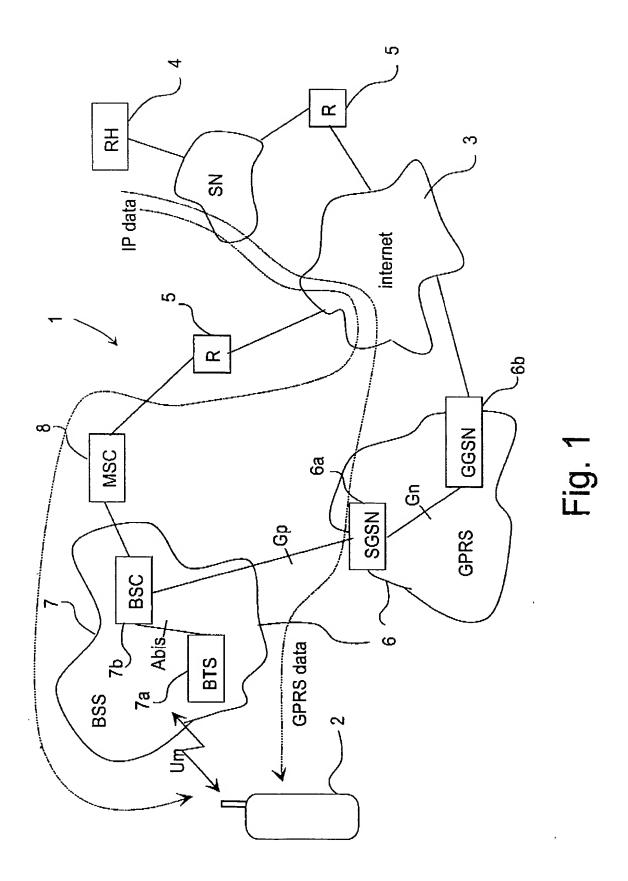
Ø1021

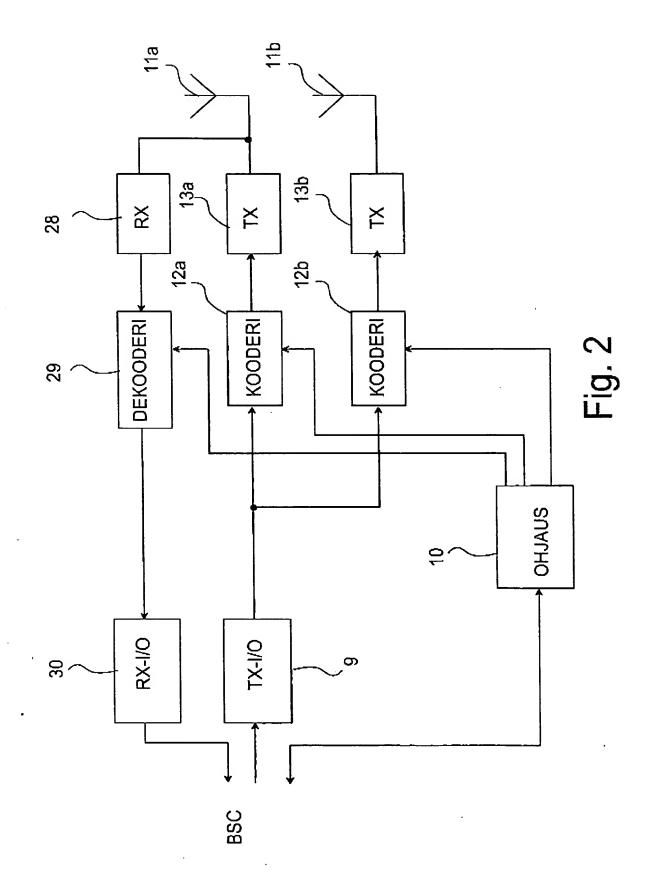
63

(57) Tiivistelmä

Keksintö kohdistuu menetelmään informaation välittämiseksi tiedonsiirtojärjestelmässä (1), joka käsittää ainakin matkaviestinverkon (6), jossa informaatiota lähetetään yhdestä tai useammasta lähettävästä laitteesta (7a, 7b, 2) yhteen tai useampaan vastaanottavaan laitteeseen (2, 7a, 7b). Informaation lähetyksessä käytetään ainakin yhtä opetusjaksoa (si), ja vastaanottavassa laitteessa (2, 7a, 7b) vastaanotetaan ainakin kahden antennin (11a, 11b) kautta lähetettäviä signaaleita. Menetelmässä käytetään eri antennien (11a, 11b) kautta lähetettävissä tietokehyksissä samaa opetusjaksoa (si) erivaiheisina.

Fig. 1

دَ

